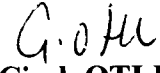

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

3213 sayılı Maden Kanunu'nda zaman içerisinde yirmiden fazla değişiklik yapılarak ormanlar, tarım alanları, su havzaları, milli parklar, korunması gereken hassas alanlar madencilik faaliyetlerine açılmıştır. Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) 2022 yılı verilerine göre, Tokat ve çevresinde toplam 937 adet IV. Grup maden ruhsatı bulunmaktadır. Orman alanlarının %44'ü, tarım alanlarının %27'si, meraların %56'sı, büyük ovaların %13'ü ve iskân alanlarının %32'si olmak üzere Tokat ve çevresinin yüzde 46'sı IV. Grup madenler için ruhsatlandırılmıştır.

HLC Kıymetli Madenler ve Yatırım A.Ş'ye; Tokat Günçalı, Killik, Çayören köylerini kapsayan 1477 hektarlık alanda, 2029 yılına kadar geçerliliği olan, altın, gümüş, sodyum, bor tuzları, potasyum krom, titan ve alüminyum gibi çok sayıda maden ve endüstriyel hammaddeyi içeren IV. Grup maden kategorisinde maden arama ruhsatı verilmiştir. Ruhsat alanında, Günçalı köyünün sırtlarında Alevilerin inanç önderi olan Çal Baba adıyla anılan ve kutsal olarak kabul edilen Çal Tepe Ormanı bulunmaktadır. Anıtsal nitelikteki ardıç ve meşe ağaçlarıyla kaplı Çal Baba Ormanında yıllardır tek bir ağaç dahi kesilmemiştir. Yöre halkı, Alevilerin kutsal ziyaret merkezinin bulunduğu ormanlık alana maden arama ruhsatı verildiğini 14 Mayıs 2023 tarihinde firmanın sondaj çalışmalarına başlamasıyla öğrenmiştir. Tepkiler nedeniyle ara verilen sondaj çalışmaları Çal Baba İnanç merkezine, bölgenin ekosistemine, ormanlara, tarım alanlarına, yer altı ve üstü su varlıklarına, tarımsal sulamada kullanılan Güzelce Barajına ve yaşam alanlarına telafisi imkânsız zararlar verecektir. Bölgede yetişen şeker pancarı, domates, buğday ve birçok tarımsal ürün olumsuz etkilenecektir. Anayasa'nın 56'ncı Maddesi "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir." diyerek vatandaşın sağlıklı, temiz bir çevrede bozulmamış bir doğada yaşama hakkını, Anayasanın 63'üncü maddesi ise "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar." diyerek, kültürel ve doğal miras alanlarının korunmasını güvence altına almıştır. Projenin iptaline ilişkin yöre halkının tepkilerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Tokat ili için verilmiş yüzlerce maden arama/işletme ruhsatına rağmen; Günçalı, Killik, Çayören köylerini kapsayan 1477 hektarlık alanda, IV. Grup maden kategorisinde maden arama ruhsatı verilmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Tokat Günçalı, Killik, Çayören köylerini kapsayan alana maden arama ruhsat verilirken burada Alevilerin inanç merkezi olduğu bilinmekte midir? Bilinmekte ise, projenin Alevilerin inanç merkezlerine vereceği zararlar ve Alevilerin yaşayacakları hak ihlali neden dikkate alınmamıştır?
- 3- Alevilerin inanç merkezini de yok edecek proje için yöre halkının bilgilendirilmediği, firmanın çalışmalara başlaması ile haberdar oldukları iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 4- Çal Baba İnanç merkezini yok edecek proje için firmadan ne kadar ruhsat bedeli alınmıştır? Bu alanda ekonomik olarak hangi miktarda maden çıkartılacağı öngörülmektedir?
- 5- Tokat İlinde ve Türkiye genelinde, maden arama / işletme ruhsatı verilen başka hangi alanlarda kutsal sayılan inanç merkezleri vardır?
- 6- Maden arama faaliyetinin gerçekleşmesi halinde, proje alanı içerisindeki kaç ağacın kesileceği öngörülmektedir? Çal Baba inanç merkezinde yüz yıllardır tek bir ağacın dahi kesilmemiş olduğu bilginiz dâhilinde midir?
- 7- Bu alana maden arama ruhsatı verilirken bütüncül bir çevresel etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapılmakta mıdır?
- 8- Bu alanda madencilik faaliyetinin yeraltı ve üstü su varlıklarına, tarım alanlarına vereceği zararlar nasıl engellenecektir? Yöre halkının geçim kaynağı olan tarımsal üretime vereceği zararlar nasıl telafi edilecektir?
- 9- Yöre halkının, Anayasada tanımlanan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını; kültürel ve doğal miras alanlarının korunması hakkını gasp edecek olan bu projenin iptal edilmesi için girişimleriniz olacak mıdır? “İnanç merkezindeki maden aramasına hayır” diyerek kampanya başlatan yöre halkının talebi dikkate alınacak mıdır?